

GRONDVLAKBEPALING MET BITTERLICH-PRISMA

Het grondvlak is een maat voor de hoeveelheid hout die op een bepaalde oppervlakte staat. Het grondvlak kunnen we onder andere gebruiken bij het bepalen van de omvang van een dunning of bij het schatten van de houtvoorraad. Hieronder staat hoe u met een Bitterlich-prisma eenvoudig en snel het grondvlak per hectare kunt schatten.

Het principe is als volgt. Het grondvlak van een enkele boom is de doorsnede op borsthoogte (1,30 meter boven maaiveld). Het grondvlak van een opstand is de doorsnede van alle bomen samen, uitgedrukt in vierkante meters per hectare. Bepalend voor het grondvlak is dus hoeveel bomen er staan en hoe dik ze zijn. Met een Bitterlich-prisma telt u hoeveel 'boom-dikte' er in een cirkel om u heen staat. Ieder prisma heeft een zogenaamde K-factor. Deze gebruikt u om de boom-dikte binnen de cirkel om te rekenen naar een grondvlak per hectare.

Met een Bitterlich-prisma meet u het grondvlak in een cirkel om u heen. U neemt dus een steekproef. Houd er rekening mee dat de steekproef representatief moet zijn voor de opstand. Ga dus niet in een open plek staan, maar zoek ook niet juist een sterk bezet deel van de opstand uit. Het beste is om binnen een opstand een aantal steekproeven te nemen en de resultaten te middelen.

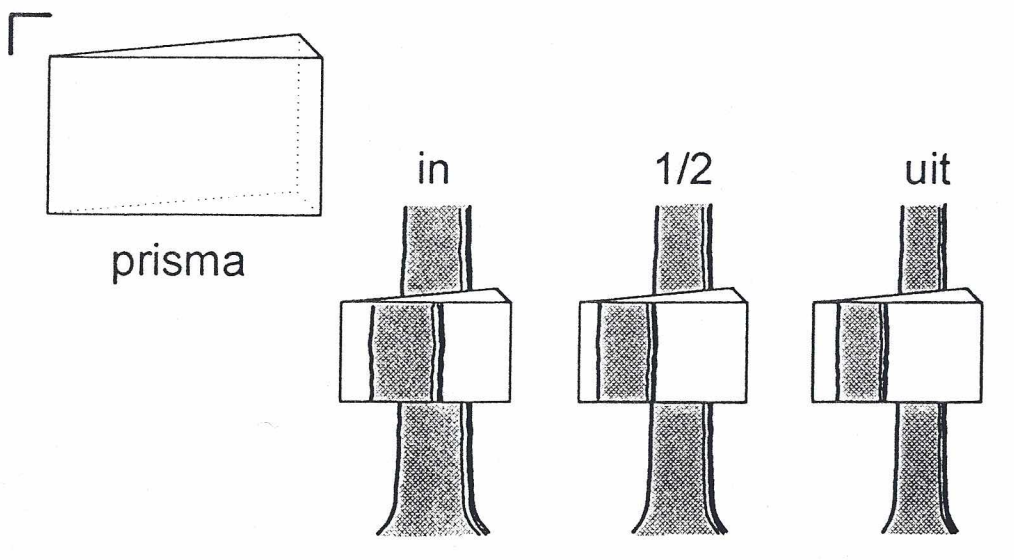
Als u door een Bitterlich-prisma naar een boomstam kijkt ziet u dat deze verspringt. De mate waarin de stam verspringt bepaalt of een boom 'in' of 'uit' is. U kunt de volgende situaties aantreffen (zie figuur):

- De boom is 'in'. Deze bomen worden meegeteld.
- De boom is 'uit'. Deze bomen worden niet meegeteld.
- De boom is niet 'in' maar ook niet 'uit'. Deze grensgevallen worden half meegeteld.

Informatie- en KennisCentrum
Natuurbeheer, Wageningen

Afdeling Bos
Rino Jans, 2-07-96

T(0317)474 878

Bij het bepalen van het grondvlak gaat u als volgt te werk:

- Tel terwijl u 1x om uw as draait het aantal bomen dat 'in' is. Let op: Niet het prisma maar uzelf vormt het middelpunt! Als u begint te tellen bij de dichtstbijzijnde boom, dan kan u niet vergeten waar u begonnen bent. Tel de grensgevallen als een halve boom.
- Het grondvlak per hectare in m² per hectare is gelijk aan het aantal ingetelde bomen vermenigvuldigd met de K-factor van het prisma.

Heeft u bijvoorbeeld om u heen 6 bomen gezien die 'in' zijn en 3 grensgevallen. Het aantal bomen dat 'in' is komt dan op $6 + \frac{1}{2} \times 3 = 7,5$.

Heeft u een Bitterlich prisma met een K-factor van 4, dan is het grondvlak dus gelijk aan:

$$7,5 \times 4 = 30 \text{ m}^2 \text{ per hectare.}$$

De nauwkeurigheid van de schatting hangt sterk af van de grensgevallen. Vaak worden bomen die in werkelijkheid 'uit' of 'in' zijn half geteld. Het is daarom belangrijk om juist de grensgevallen goed te beoordelen:

- Bekijk de bomen op borsthoogte (1,30 meter boven maaiveld).
- Bij 'echte' grensgevallen moet de boom 'in' zijn als u een stapje naar voren doet en 'uit' als u een stapje naar achteren doet.